

ZEILEN IS MU

Een begrip dat onlosmakelijk met zen verbonden is, is de koan: een vraag of opdracht die je aan het denken zet en tegelijk uitdaagt om juist helemaal niet meer te denken. 'Denk niet aan het doel', zegt de meester tegen de boogschutter. Onmogelijk, en toch een waardevolle aanwijzing met een diepe betekenis.

De koan maakt het mogelijk, zo zeggen zenmeesters, om zonder tussenkomst van het denken de ware aard van de geest te zien. Die ware aard is: leegte, 'mu'. Mu is een begrip dat op meerdere manieren kan worden vertaald: als 'niet zijn', 'leegte', of 'satori', verlichting, maar ook als 'een gewaarwording die mogelijk wordt door het denken los te laten.'

'Wat doe je nou de hele dag op zo'n boot?'

Een simpele vraag die me honderden malen gesteld is. 'Hard werken' is het antwoord dat ogenschijnlijk het dichtst bij de werkelijkheid staat, maar mijn antwoord is: 'Mu'. Niks. 'Niks' is in dit geval even goed als 'genieten', of 'het spel met de elementen spelen' of 'de zee proberen te verstaan.' En daar hebben we al een echte koan te pakken: 'Wat zegt de zee?'

Voor iedere zeiler heeft de zee betekenis en voor de echte zeiler kan deze koan een queeste worden die een leven lang kan duren. Zeilen is 'mu', net als de zee: het is iets dat je het beste gewaar kunt worden door je geest leeg te maken en je waarneming uit te breiden tot ver buiten jezelf. Dat is alleen te begrijpen door het denken los te laten en je hart te openen. Dat klinkt mooi, maar ook als hard werken. De meeste zenleerlingen zullen zeggen dat dat klopt. Niet-denken en mindfucken liggen soms heel dicht bij elkaar.

Whatever. De grap is dat het net zo goed vanzelf gaat. Als ik mijn zeilzak aan boord heb gezet, de kaart en mijn kijker heb gepakt en de trossen gaan los, dan zijn satori, koan en mu mooie woorden die ik graag laat voor wat ze zijn. Elke referentie aan diepzinnigheid verdwijnt dan even snel als het dagelijks leven dat ik achter me laat. Zeilen geeft me een directe toegang tot de elementen, tot aardige mensen en tot mezelf. That's it: op zee zijn is het perfecte excuus om me over te geven aan een ander ritme, aan de wind en het water, die me de beste spiegel voorhouden die ik me maar kan wensen, en me zo, denkend of niet, dichterbij satori brengen dan welke andere bezigheid ook.

Dat zegt de zee niet, althans niet hardop.

Maar ze fluistert het voortdurend.

